

Постановою Кабінету Міністрів України від 11.10.2016 № 780 затверджено нові набори продуктів харчування, набори непродовольчих товарів та набори послуг для основних соціальних і демографічних груп населення [\(додається\)](#).

Згідно із статтею 4 Закону України "Про прожитковий мінімум" сформовані набори харчування, непродовольчих товарів і послуг пройшли науково-громадську експертизу за участю Мінсоцполітики, Мінфіну, МОЗ, Мінекономрозвитку і Спільних представницьких органів профспілок і роботодавців.

В оновлених наборах продуктів харчування, товарів та послуг, у порівнянні з набором, затвердженим в 2000 році, відбулися наступні зміни:

1. В наборах продуктів харчування (кг на одну особу на рік):

- для дітей (віком 0-6 та 6-18 років), осіб працездатного віку та осіб, які втратили працездатність, збільшено споживання яловичини та свинини (1-2 кг), вилучено баранину, кроля деталізовано інші сезонні овочі (кабачки, гарбузи), баштанні (кавун, диня), інші крупи (ячна, перлова), рибопродукти (оселедець, рибні продукти);

- для дітей (віком 0-6 та 6-18 років) доповнено позицією «часник» (відповідно 0,6 та 0,8 кг добавлено позиції чай та горіхи);

- для осіб працездатного віку та осіб, які втратили працездатність, доповнено наступними позиціями: чай, кава в зернах та мелена, сіль, спеції (лавровий лист), какао, цикорій, кава натуральна, кава злакова; деталізовано кисломолочні напої (кефір, ряжанка);

- для осіб, які втратили працездатність збільшено кількість споживання риби свіжої та свіжомороженої (на 7 кг), доповнено сирами плавленими та бринзою (1,8 кг), крохмалем (1 кг), зменшено споживання молока жирністю 2,5%.

2. В мінімальних наборах предметів гардеробу для відповідних груп населення доповнено (по 1-3 шт.) деякі необхідні предмети гардеробу (зокрема, сорочка, білизна, шкарпетки) та по деяким позиціям відповідно на 1 рік зменшено строк їх використання.

3. В наборі побутових послуг:

- збільшено витрати на ремонт житла (матеріали для ремонту) з 0,1 кв. метрів до 9,2 кв. метрів;

- виключені послуги пралень, лазень і душів, проте, за наполяганням профспілкової сторони, збільшені у кількісному еквіваленті перукарські послуги (з 4 відвідань до 6 на рік).

4. Мінімальний набір предметів першої потреби, санітарії та ліків актуалізовано і тепер він містить більш широкий перелік набору ліків, серед яких, зокрема, жарознижуючі, сорбенти, антигістамінні, нестероїдні, антисептики.

Також у процентному співвідношенні збільшено позицію «інші» з 8 до 15%.

5. У послугах зв'язку виключено послуги радіоточки і телеантени. Одночасно в еквівалентному співвідношенні збільшено кількість хвилин користування місцевим телефонним зв'язком (з 15 до 25 хвилин) та послуги листування в межах України (з 1 до 1,2 конвертів на одну середньостатистичну сім'ю).

6. Набір житлово-комунальних послуг актуалізовано відповідно до державних соціальних стандартів у сфері житлово-комунальних послуг, встановлених постановами Кабінету Міністрів України від 06.08.2014 № 409 «Про встановлення державних соціальних стандартів у сфері житлово-комунального обслуговування» та від 28.10.2015 № 842 « Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 6 серпня 2014 р. № 409».

7. В мінімальному наборі товарів культурно-побутового та господарського призначення:

- актуалізовано марку телевізора з антеною (LED, 38 см по діагоналі з антеною) та марку пральної машини (замість пральної машини «малютка» тепер позиція «пральна машина»);

- доповнено позицією «стаціонарний телефонний апарат» (1 шт. на 20 років).

Виходячи з вищенаведеного, урядовим рішенням збільшено обсяги споживання деяких продуктів харчування (круп, м'ясо, фрукти), збільшено кількість окремих товарних позицій в наборах непродовольчих товарів (одяг, взуття) та скорочені строки їх використання. Переглянуті також набори предметів першої необхідності, санітарії та ліки, житлово-комунальних послуг і послуг зв'язку.

Порівняно з попереднім кошиком дещо скоротилися терміни експлуатації одягу. Наприклад, раніше пропонувалося носити верхній зимовий одяг на рік довше, додали одну сорочку, більше шкарпеток, на одну пару більше трусів. Також раніше був більше термін носіння взуття – наприклад, зимове взуття пропонувалося носити 5 років.

Також, в середньому на одну людину передбачається 6 книг в рік, 6 відвідувань місць культури (кінотеатри, клуби, музеї, парки, зоопарки, бібліотеки).

Згідно з постановою, міністерствам та іншим центральним органам виконавчої влади доручено привести в 3-місячний строк власні нормативно-правові акти у відповідність з цією постановою.

Довідково:

Під час засідань експертної комісії щодо проведення науково-громадської експертизи набору продуктів харчування, набору непродовольчих товарів і набору послуг для встановлення прожиткового мінімуму профспілкова Сторона, виконуючи рішення СПО об'єднань профспілок від 21.09.2015 № 25-5, домогалася приведення його у відповідність з діючим законодавством України та міжнародними стандартами.

Профспілками вносилися пропозиції щодо включення до наборів послуг користування мобільним зв'язком, а також електричних лампочок та дитячих памперсів, за ініціативи профспілок обговорювалось питання щодо збільшення кількості деяких продуктів харчування (зокрема, чаю та кави) та кількості наборів текстильної білизни (зокрема, рушників), суттєвого перегляду мінімального набору ліків з урахуванням сучасних потреб українців, а також включення у проект наборів послуг санаторно-курортного оздоровлення.

Серед вагомих аргументів профспілковою Стороною наголошувалося щодо необхідності виконання норм ратифікованої Конвенції МОП № 117, стаття 5 якої, зокрема, передбачає, що при встановленні прожиткового мінімуму беруться до уваги такі основні сімейні потреби працівників як забезпечення житлом.

На жаль, вищевказані пропозиції профспілок (окрім перегляду мінімального набору предметів першої потреби, санітарії та ліків) не були підтримані більшістю голосів членів експертної комісії.

Крім того, профспілкова Сторона відповідно до вищевказаного рішення СПО об'єднань профспілок пропонувала встановити дію оновленого проекту наборів лише протягом 2016 року, з тим, щоб розпочати роботу щодо його подальшого оновлення з урахуванням міжнародного та національного законодавства щодо соціальних стандартів.

На жаль, зазначена пропозиція не була підтримана.

Департамент захисту соціально-економічних прав